

Motion

Spädbarnsfondens årsmöte 2023-03-26

Yrkande

- Att under § 21 lägga till "anställer och entledigar verkställande tjänsteperson" som en egen punkt.
- Att under § 21 lägga till "utse förtroendeposten distriktssamordnare med mandatperiod om 1 år" som egen punkt.
- Att efter alla punkter under § 21 lägga till "Styrelsen har till sitt förfogande ett kansli som leds av en verkställande tjänsteperson" Som eget stycke.
- Att ändra lydelsen i tredje stycket § 22 till "Ledamot av styrelsen får inte delta i beslut eller handlägga frågor där personligt intresse föreligger. Det åligger ledamoten att informera styrelsen om förhållanden som kan medföra jäv."
- Att under § 24 läggs till "Medlemmar i föreningen äger rätt att organisera sig regionalt efter godkännande av styrelsen" som första stycke.
- Att under § 24 byta ut "lokal förening eller annat organ" med "regional organisering".
- Att under § 24 läggs till "Denna beslutanderätt ska vara tydligt formulerat och skriftligt nedtecknat" som näst sista stycke.
- Att lägga till lydelsen som ett femte stycke i § 25 att "Ledamot av forskningsnämnden får inte delta i beslut eller handlägga frågor där personligt intresse föreligger. Det åligger ledamoten att informera forskningsnämnden om förhållanden som kan medföra jäv."
- Att denna motion behandlas tillsammans med styrelsens förslag till stadgar.

Motivering

Stadgar är en grundstomme i en ideell förening. Stadgarna ska informera medlemmarna, förtroendevalda och omvärlden om exempelvis föreningens ändamål, regler och demokratiska förhållningssätt.

Jag är mycket glad att arbetsgruppen har fortsatt arbetet att ta fram nya stadgar så att de upprätthåller de krav vi har på ett modernt demokratisk regelverk och att de stämmer bättre överens med hur vi idag är organiserade i Spädbarnsfonden.

Styrelsens förslag till stadgeändring är väldigt bra och känns oerhört genomtänkt. Det är också oerhört starkt av dem att inte hålla fast vid nuvarande stadgars struktur utan vågat arbeta om dem lite mer grundläggande.

Ovan att-satser med förändringar av stadgeförslaget är känns väldigt viktiga för mig och nedan förklarar jag varje del lite mer i detalj.

Tjänstemannaorganisation

När vi kommer till § 21 som stipulerar styrelsens åligganden så känner jag dock att vi kan tydliggöra mer. Spädbarnsfonden omsätter 3-5 miljoner årligen, har flera anställda och är en givarorganisation med 90-konto. Då blir det för mig oerhört viktigt att det finns en tjänstemannaorganisation på plats som leds av en verkställande tjänsteperson för att verkställa beslut som styrelse och årsmöte tar. Det handlar ju om långsiktighet och proffessionalitet.

Mitt förslag till förändring är följande:

<p>§ 21 Styrelsens åligganden</p> <p>Styrelsen ansvarar för föreningens angelägenheter. Styrelsen ska – inom ramen för dessa stadgar – svara för föreningens verksamhet följer fastställda planer samt ska tillvarata medlemmarnas intressen.</p> <p>Det är styrelsens ansvar att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillse att för föreningen gällande lagar och bindande regler iakttas 2. ansvara för att de beslut som årsmötet fattat verkställs 3. planera, leda och fördela arbetet inom föreningen, inklusive rätt att anställa och entlediga verkställande tjänsteperson och rätt att utse distriktssamordnare 4. ansvara för att föreningen följer god föreningssed och förvaltar föreningens medel på ett icke-spekulativt sätt 5. ansvara för föreningens forskningsfond och utdelning av forskningsmedel 6. tillställa revisorerna räkenskaper mm enligt 19 § 7. förbereda årsmöte	<p>§ 21 Styrelsens åligganden</p> <p>Styrelsen ansvarar för föreningens angelägenheter. Styrelsen ska – inom ramen för dessa stadgar – svara för föreningens verksamhet följer fastställda planer samt ska tillvarata medlemmarnas intressen.</p> <p>Det är styrelsens ansvar att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillse att för föreningen gällande lagar och bindande regler iakttas 2. ansvara för att de beslut som årsmötet fattat verkställs 3. planera, leda och fördela arbetet inom föreningen 4. anställa och entlediga verkställande tjänsteperson 5. utse förtroendeposten distriktssamordnare med en mandatperiod om 1 år 6. ansvara för att föreningen följer god föreningssed och förvaltar föreningens medel på ett icke-spekulativt sätt 7. ansvara för föreningens forskningsfond och utdelning av forskningsmedel 8. tillställa revisorerna räkenskaper mm enligt 19 § 9. förbereda årsmöte <p>Styrelsen har till sitt förfogande ett kansli som leds av en verkställande tjänsteperson</p>
--	--

Nuvarande formulering i förslaget tillåter självklart en liknande organisering som jag beskriver ovan men problemet är att nuvarande lydelse också tillåter att styrelsen är verkställande.

Med 25 års erfarenhet av att vara i ledande positioner inom civilsamhället, både som tjänsteman och som förtroendevald med personalansvar, så kan jag säga att en verkställande styrelse kan förvalta befintlig verksamhet, ta hand om befintlig personal och driva vidare på redan satta mål utan större problem. Men att hitta nya intäktskällor, ändra organisationsstrukturen för att bättre uppfylla nya förutsättningar, effektivisera arbetsinsatser inom personalgruppen samt leda och fördela arbetet i vardagen för anställda blir ofta lidande.

Och om jag ska vara ännu mer ärlig, det betyder ofta att omsättning minskar, drivkrafter för ökade verksamhet tappas och att personal lämnar organisationen om den inte utvecklas framåt. Så även om en verkställande tjänsteperson och ett kansli kostar mer än en verkställande styrelse med personal (vilket är en självklarhet i sig) så menar jag att ett kansli hämtar hem sina egna kostnader då de arbetar mer långsiktigt.

För mig handlar det alltså om att styrelsen ska vara beslutande och kansliet vara verkställande och med en sådan organisation får man till stånd tydliga roller och en kraftfull styrning långsiktigt.

För det är otroligt viktigt att ideella krafter får vara just ideella.

Regional organisering

Jag kan här bara tydligt hålla med om att nuvarande skrivning i §§ 14-15 kring distriktssamordnare och lokala föreningar är otydligt, föråldrat och inte funktionellt. Men att inte nämna något om regional organisering känns inte heller bra.

Därför hittades en skrivning som läggs till i § 24 som ger människor möjlighet att organisera sig regionalt utan att behöva mer struktur än till exempel att vara en messengertråd.

<p>§ 24 Överlåtelse av beslutanderätten</p> <p>Styrelsen får överlåta sin beslutanderätt i enskilda ärenden eller i vissa grupper av ärenden till sektion, kommitté, lokal förening eller annat organ eller till enskild medlem eller anställd. Den som fattat beslut med stöd av bemyndigande ska fortlöpande underrätta styrelsen härom.</p>	<p>§ 24 Överlåtelse av beslutanderätten</p> <p>Medlemmar i föreningen äger rätt att organisera sig regionalt efter godkännande av styrelsen.</p> <p>Styrelsen får överlåta sin beslutanderätt i enskilda ärenden eller i vissa grupper av ärenden till sektion, kommitté, regional organisering eller till enskild medlem eller anställd.</p> <p>Denna beslutanderätt ska vara tydligt formulerat och skriftligt nedtecknat och den som fattat beslut med stöd av bemyndigande ska fortlöpande underrätta styrelsen härom.</p>
--	---

Det viktiga här är att styrelsen och kansliet vet om vilka grupperingar som agerar i Spädbarnsfondens namn regionalt samt att distriktssamordnaren får möjlighet att stötta upp och samordna om så behövs. Därför är det bra om styrelsen behöver godkänna organiseringen så de kommer till styrelsens kännedom.

Jävsförhållanden

Så som förslaget nu ligger så uttrycker inte stadgarna direkt vad som gäller utan mer att det behöver formuleras. Med tanke på att vi hanterar ansökningar om forskningsanslag mm så kanske det behöver lite till för att tydliggöra allvaret.

<p>§ 22 Kallelse, beslutsmässighet och omröstning</p> <p>Styrelsen sammanträder efter kallelse av ordföranden, eller då minst halva antalet ledamöter har begärt det. Styrelsen är beslutsmässig när samtliga ledamöter kallats och då minst halva antalet ledamöter är närvarande. För alla beslut krävs att minst hälften av styrelsens samtliga ledamöter är ense om beslutet. Vid lika röstetal har föreningens ordförande utslagsröst.</p> <p>Röstning får inte ske genom ombud. I brådskande fall får ordföranden besluta att ärende ska avgöras genom skriftlig omröstning. Om särskilt protokoll inte upprättas ska sådant beslut anmälas vid det närmast därefter följande sammanträdet.</p> <p>Vid sammanträde ska protokoll föras. Protokoll ska justeras av mötesordföranden och av en särskilt utsedd protokolljusterare. Avvikande mening ska antecknas till protokollet.</p> <p>Det åligger ledamot i styrelsen att informera styrelsen om förhållanden som kan innebära jäv. Vid jäv får ledamot inte delta i beredning och beslut.</p>	<p>§ 22 Kallelse, beslutsmässighet och omröstning</p> <p>Styrelsen sammanträder efter kallelse av ordföranden, eller då minst halva antalet ledamöter har begärt det. Styrelsen är beslutsmässig när samtliga ledamöter kallats och då minst halva antalet ledamöter är närvarande. För alla beslut krävs att minst hälften av styrelsens samtliga ledamöter är ense om beslutet. Vid lika röstetal har föreningens ordförande utslagsröst.</p> <p>Röstning får inte ske genom ombud. I brådskande fall får ordföranden besluta att ärende ska avgöras genom skriftlig omröstning. Om särskilt protokoll inte upprättas ska sådant beslut anmälas vid det närmast därefter följande sammanträdet.</p> <p>Vid sammanträde ska protokoll föras. Protokoll ska justeras av mötesordföranden och av en särskilt utsedd protokolljusterare. Avvikande mening ska antecknas till protokollet.</p> <p>Ledamot av styrelsen får inte delta i beslut eller handlägga frågor där personligt intresse föreligger. Det åligger ledamoten att informera styrelsen om förhållanden som kan medföra jäv.</p>
<p>§ 25 Forskningsnämnden</p> <p>Forskningsnämndens syfte är att främja utveckling av ny kunskap inom föreningens verksamhetsområde.</p> <p>Forskningsnämnden består av styrelsens forskningsansvarige och ledande forskare inom föreningens verksamhetsområde.</p> <p>Forskningsnämnden ska lämna förslag på utdelning av medel ur forskningsfonden.</p> <p>Styrelsens forskningsansvarige fungerar som sammankallande för forskningsnämnden och är nämndens ordförande. Styrelsen utser forskningsnämndens övriga ledamöter och beslutar om utdelning av medel ur forskningsfonden.</p>	<p>§ 25 Forskningsnämnden</p> <p>Forskningsnämndens syfte är att främja utveckling av ny kunskap inom föreningens verksamhetsområde.</p> <p>Forskningsnämnden består av styrelsens forskningsansvarige och ledande forskare inom föreningens verksamhetsområde.</p> <p>Forskningsnämnden ska lämna förslag på utdelning av medel ur forskningsfonden.</p> <p>Styrelsens forskningsansvarige fungerar som sammankallande för forskningsnämnden och är nämndens ordförande. Styrelsen utser forskningsnämndens övriga ledamöter och beslutar om utdelning av medel ur forskningsfonden.</p> <p>Ledamot av forskningsnämnden får inte delta i beslut eller handlägga frågor där personligt intresse föreligger. Det åligger ledamoten att informera forskningsnämnden om förhållanden som kan medföra jäv.</p>

Denna formulering finns i Hjärta till hjärtas stadgar under § 6.4 Jäv och den kändes tydligt och rak. De har lydelsen i en egen punkt men i våra stadgar är det troligtvis bättre att samma mening nämns både för styrelsen i § 22 och för forskningsnämnden i § 25.

2023-02-28

//Peter Frejhagen, medlem